

શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન

બંધારણ

- (૧) સંસ્થાનું નામ : શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન રહેશે.
- (૨) મહાજન કાર્યાલય : મહાજનનું મુખ્ય કાર્યાલય મુંબઈમાં રહેશે. તેમજ કાર્યાલય માટે કાયમી ધોરણે સ્વતંત્ર કાર્યાલય ન લેવાય ત્યાં સુધી ચુંટાયેલા પ્રમુખશ્રીની અનુકૂળતા અનુસાર કાર્યાલયની વ્યવસ્થા કરી શકાશે. સ્થાનિક કાર્યાલય લાકડિયા મુકામે રહેશે.
- (૩) શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજનના ઉદેશો
- (૧) મહાજનના સભ્યો વચ્ચે ભાતુભાવના, સંગઠન, સહકારની લાગણી કેળવવી અને વધારવી તથા તેમની આર્થિક સામાજિક, શૈક્ષણિક, આધ્યાત્મિક, શારીરિક ઉન્નતી તથા વ્યાપારલક્ષી પ્રવૃત્તિઓ કરવી અને સર્વાંગી વિકાસ સાધવો.
- (૨) બાળકોનો શૈક્ષણિક, શારીરિક, ધાર્મિક, સાંસ્કારિક વિકાસ થાય તેવી પ્રવૃત્તિઓ કરવી.
- (૩) વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિ કે સ્કોલરશીપ આપવી તથા અન્ય સહાય અને પ્રોત્સાહન આપવા/અપાવવા.
- (૪) અપંગ, બીમાર, અસહાય, ત્યક્તાઓ, વિધવાઓ અને અશક્તોને સહાય, સરંક્ષણ મળે તેવી યોજનાઓ અને પ્રવૃત્તિઓ કરવી/કરાવવી.
- (૫) દુષ્કાળ, ભુંક્પ, આગ, વાવાઝોડું, અતિવૃદ્ધિ, રોગચાળો જેવી કુદરતી આફતો તેમ જ આંતરવિશ્રાંહ કોમી રમખાણ જેવી માનવસર્જત આફતોના ભોગ બનેલાઓને મદદ કરવી.
- (૬) ચર્ચાપત્રો, સામાયિકો, વૃત્તપત્રો, ચર્ચા સભાઓ, ચલચિત્રો શિબિરો, જ્ઞાતિ અધિવેશનો, જ્ઞાતિ મેળાવડાઓ, પ્રદર્શનો, સમુહલગ્નો કરાવવા, સગપણ જરૂરીયાત માટે સેમિનારનું આયોજન કરવું વગેરે જનસંપર્કના સાધનો દ્વારા જનજગૃતિ અને જનમત કેળવવા.
- (૭) દવાખાનાઓ, હોસ્પિટલો, આરોગ્યધામો, વૃદ્ધાશ્રમો, આરામગૃહો, ભોજનાલય, શાળાઓ, મહાવિદ્યાલયો, છાત્રાલયો સ્થાપવા, આવાસ યોજના, મહાજન વાડી

બનાવવી, ગૃહઉદ્યોગ સ્થાપવા અને ચલાવવા સહાય કરવી.

- (૮) નેત્રયક્તિ, દંતયક્તિ, રક્તદાન શિબિરો, ચક્ષુદાન અને રોગ નિવારણ જેવી પ્રવૃત્તિઓ કરવી અને કરાવવી.

(૯) શારીરિક વિકાસ તથા સ્વરક્ષણની તાલીમના ઉદેશથી રમતગમતની પ્રવૃત્તિઓ કરવી, હરીફાઈઓ યોજવી. શિબિરો યોજવી.

(૧૦) સમાજના નભળા અને પીડિત વર્ગ માટે આર્થિક રાહુતના ઉપાય યોજવા.

(૧૧) જીવદયાની લગતી પ્રવૃત્તિઓ કરવી અથવા તેના માટે મદદ કરવી.

(૧૨) જ્ઞાતિજનોના વ્યક્તિત્વના જીવનના સર્વાંગી વિકાસ માટે તેમ જ જ્ઞાતિજના ભાઈ-ભહેનોના આત્મગૌરવ અને સ્વમાનભેર જીવન જીવી શકે તે માટે તેમ જ જ્ઞાતિજનોના જીવન દુખમય તેમ જ પરાધીન પરિસ્થિતિમાં મુકાયેલ હોય તેમને સહાયરૂપ થઈ તેમનું જીવન દુઃખ મુક્ત અને સ્વાશ્રયી બને અને દરેક જ્ઞાતિજન કર્તવ્ય અભિમુખ બને કર્યા વાગડ પ્રદેશના ગૌરવશાળી સમાજના સભ્ય તરીકે જીવન જીવી શકે અને વાગડ પ્રદેશને તેમ જ સમાજને ઉપયોગી થાય તેવા પ્રગતિશીલ, જાગૃત, ન્યાયી અને સ્વાધીન સમાજના સભ્ય તરીકે પ્રગતિ કરે અને ચોવીસી મહાજનના ઉદેશને લક્ષ્યમાં રાખી તા. ૧-૬-૧૮૭૮ના અધિવેશનનાં ઠરાવ અનુસાર ‘સમાજ સહાયક ફંડ’ ઊભું કરવાનું નક્કી થયેલ તે અનુસંધાનમાં શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજનનાં નેજા હેઠળ તેમ જ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ એક્ટ મુજબ ‘શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ’ની સ્થાપના તા. ૧૩-૬-૧૮૮૮ના રોજ થયેલ જેના નેજા હેઠળ પણ સમાન ઉદેશની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ કરી શકાશે.

(४) श्री योवीसी महाजननुं कार्यक्षेत्र / प्रदेश

આ સંસ્થાનું કાર્યક્ષેત્ર કર્યા વાગડમાં વિવિધ ગામોમાં વસવાટ કરતા જ્ઞાતિજીનોના ગામો, તેમ જ ધંધા - રોજગારી અર્થે વસવાટ કરતા સમગ્ર ભારત પ્રદેશને આવરી લેવામાં આવે છે.

(૪) (૧) સભ્ય પદ (ગામ મહાજન / મંડળો)

ગામ	(૧) લાકડિયા	(૨) સામખીયારી	(૩) ભચાઉ / દ્યાપર
	(૪) શીવલભા	(૫) આધોઈ	(૬) ધાણીથર
	(૭) થોરીયારી	(૮) ગાળોદર	(૯) છોટાપર

(૧૦) રવ	(૧૧) નંદાસર	(૧૨) ત્રંભૌ
(૧૩) વાણોઈ	(૧૪) સુવર્દ્ધ	(૧૫) મનફરા
(૧૬) ખારોઈ	(૧૭) કકરવા	(૧૮) ભડુરીયા
(૧૯) શીકરા	(૨૦) હલસા	(૨૧) નૂતન ત્રંભૌ
(૨૨) પૌપરાળા	(૨૩) ખેંગારપર	

નોંધ: ઉપરોક્ત સર્વે ગામના ગામ મહાજનો અથવા મંડળો (લગ્ન પ્રસંગે ખોળા ભરનાર સંસ્થા) શ્રી વાગદ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજનના નેજા હેઠળના ગામ-મહાજન અથવા મંડળ ગણુંશે.

- (૨) શ્રી ચોવીસી મહાજન માન્યતા પ્રાપ્ત ગામ મહાજનના જ્ઞાતિ સભ્યો શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજનના ‘સાહજિક સભ્ય’ (જન્મ જાત સભ્ય) ગણાશે.

(૩) આજીવન મતાધિકારી સભ્યઃ શ્રી ચોવીસી મહાજનના સાહજિક સભ્યોમાંથી જ ઉમર વર્ષ ૧૮ પરિપૂર્ણ કરનાર જ્ઞાતિના સર્વ સ્ત્રી/પુરુષો સભ્યપદના બંધારણ કલમ (૪)(૫) અનુસાર આજીવન સભ્ય બની શકશે તેમ જ મતના અધિકારનો ઉપયોગ કરી શકશે અને શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજનની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લઈ શકશે. તેમ જ ચ્યુંટણીમાં ઉમેદવારી નોંધાવી શકશે.

(૪) શ્રી ચોવીસી મહાજનના આજીવન સભ્ય થવા માટે નિયત કરેલા ફોર્મમાં અરજી કરીને મહાજનશ્રીએ વખતોવખત નક્કી કરેલ આજીવન સભ્ય ફી (લવાજમ) ભરીને સભ્ય બની શકશે. હાલમાં રૂપિયા ૫૦/- (અકે રૂપિયા પચાસ) ફી રાખવામાં આવેલ છે.

(૫) શ્રી ચોવીસી મહાજનના આજીવન સભ્ય થવું બધા જ જ્ઞાતિજનોની નૈલિક ફરજ છે. મતાધિકારના સભ્ય બનવા માટે ગામ મહાજનનો દાખલો હોવો જરૂરી છે. અથવા ગામ મહાજન પોતાના સભ્યોને ચોવીસી મહાજનના નિયમ અનુસાર ચોવીસી મહાજન વતીથી લવાજમ લઈને શ્રી ચોવીસી મહાજનના આજીવન મતાધિકાર સભ્ય બનાવી શકશે.

(૬) દરેક વ્યક્તિ વાગડના મૂળ ગામના સભ્ય તરીકે સભ્યપદ પ્રાપ્ત કરી શકશે. કોઈપણ સંજોગોમાં બેવકું સભ્યપદ આપવામાં આવશે નહીં.

(૭) અન્ય શહેરોમાં વસવાટ કરતા જ્ઞાતિજનોને જે તે ગામના જ સભ્ય ગણાશે. સંખ્યાની મર્યાદામાં જ રહીને અધિવેશન સભ્યો તેમ જ કારોબારી સભ્યો સંખ્યા મુજબ લેવામાં આવશે.

(૫) સભ્યોની ફરજો અને જવાબદારી

- (૧) શ્રી ચોવીસી મહાજન કે તેની સમિતિઓએ પસાર કરેલ હરાવો/ ધારા ધોરણો/ નિર્ણયો અને મૂળભૂત નિતીઓનું અમલ કરવા માટે સર્વે મહાજનશ્રીના આજવન સભ્યો બંધાયેલા છે. તેમ જ દરેક નિયમોનું પાલન કરવું બંધારણીય ફરજ બની રહેશે.
- (૨) શ્રી ચોવીસી મહાજનના બંધારણ/ધારાધોરણ/ મૂળભૂત નિતીઓના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરનાર સભ્યોની ચોવીસી મહાજનને જાણ થવાથી ચોવીસી મહાજન એવા સભ્યોને ૧૫ દિવસની લેખિત કારણદર્શક નોટિસ આપશે અને સંપૂર્ણ મામલો (કશ) શિસ્ત પાલન સમિતિને સુપ્રત કરશે. શિસ્તપાલન સમિતિના અહેવાલ અનુસાર કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. જે સર્વે સભ્યોને માન્ય રાખવાની રહેશે.
- (૩) શ્રી ચોવીસી મહાજનના બંધારણ/ધારાધોરણો/ મૂળભૂત નિતીઓના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરનાર સભ્યને સાથસહકાર આપનાર, આડકતરી રીતે છાવરનાર અને એવા સભ્યો સાથે સામાજિક રીત રીવાજોનું વ્યવહાર કરનાર સભ્યોની જાણ થવાથી જે તે સભ્યને ૧૫ દિવસની કારણદર્શક લેખિત નોટિસ આપવામાં આવશે તેમ જ સંપૂર્ણ કેશ (મામલો) શિસ્તપાલન સમિતિને સોંપવામાં આવશે. શિસ્તપાલન સમિતિના અહેવાલ અનુસાર કાર્યવાહી કરવામાં આવશે જેમાં થયેલ કાર્યવાહી માન્ય ગણાશે.
- (૪) જે સભ્યો સામે શિસ્તભંગના પગલા લેવાયા હશે તેવી વ્યક્તિઓ સાથે કોઈ પણ જ્ઞાતિજ્ઞને સામાજિક રીત રીવાજો મુજબ વ્યવહાર રાખવો/ કરવો નહીં. આવી વ્યક્તિઓની સાથે વ્યવહાર રાખનાર જ્ઞાતિજ્ઞનો પણ સમાજના દોષિત ગણાશે. તેમને પણ ૧૫ દિવસની કારણદર્શક નોટિસ આપી સંપૂર્ણ મામલો (કશ) શિસ્તપાલન સમિતિને સોંપવામાં આવશે. શિસ્તપાલન સમિતિના અહેવાલ આધારિત કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.
- (૫) જે કોઈ સભ્યો મહાજનશ્રીના બંધારણ/ ધારાધોરણો/ મૂળભૂત નીતિઓના ઉલ્લંઘનમાં શિસ્તપાલન સમિતિના અહેવાલ/ નિર્ણય અનુસાર દોષિત પુરવાર થશે. એવી વ્યક્તિઓના નામ ‘શ્રીકર્ણ વાગડ ખબરપત્રિકામાં’ જાહેર કરવામાં આવશે.
- (૬) સર્વે ચોવીસી મહાજનના આજવન સભ્યોને પોતપોતાના ગામ મહાજન/ મંડળ પાસેથી ફોટો સાથેનું મતદાન ઓળખપત્ર આપવામાં આવશે. જે મેળવી લેવું જરૂરી છે. ઓળખપત્ર સિવાય શ્રી ચોવીસી મહાજનની ચુંટણી પ્રક્રિયામાં ભાગ લઈ શકશે નહીં.

(૬) ગામ મહાજન/ મંડળોની જવાબદારી

- (૧) શ્રી ચોવીસી મહાજન અધિકારી ગણ અથવા કાર્યાલય તરફથી ગામ મહાજનો, અથવા મંડળો પાસેથી જ્યારે જ્યારે સાથસહકાર માગવામાં આવે ત્યારે ખબેખભા મિલાવી જ્ઞાતિજ્ઞનોનો હિતાર્થ સંપૂર્ણ સાથસહકાર દરેક ગામ મહાજનો/મંડળોએ આપવાનું રહેશે.
- (૨) દરેક આજવન મતાધિકારી સભાસદોની અટક, નામ પિતા તેમ જ દાદાનું નામ અને ઉંમર સાથેનું પત્રક ગામ મહાજનો/મંડળોએ ફરજિયાત બનાવવાનું રહેશે. તેમ જ ચોવીસી મહાજનની આજવન સભ્ય ફી લઈ એ જ પ્રમાણે સભ્યપત્રક યાદી બનાવી વસુલવામાં આવેલ આજવન સભ્ય ફીનો હિસાબ શ્રી ચોવીસી મહાજનને આપવાનો રહેશે. એવા મતાધિકારના આજવન સભ્યોની નામાવલી વખતો વખત શ્રી ચોવીસી મહાજનના કાર્યાલયમાં સુપરત કરવાની રહેશે. એવા મતાધિકારી સભાસદોને ગામના મહાજન/ મંડળ તેમ જ તેની સમિતિઓની સભાઓમાં ભાગ લેવાનો તેમ જ મત આપવાનો અને સમિતિઓના સભ્યપદ અને અધિકારી પદ માટે ઉમેદવારી કરવાનો અધિકાર રહેશે.
- (૩) દરેક ગામ મહાજન/ મંડળ પોતપોતાના ગામની જનસંખ્યાની નામાવલી અટક સહિત સંપૂર્ણ નામ, ઉંમર સહિત પત્રક બનાવવાનું રહેશે. જનસંખ્યામાં થતા ફેરફાર દર હિસાબી વર્ષના અંતે (માર્ય મહિનાના અંતે) ફેરફાર સાથેનું જનસંખ્યા પત્રકની એક નકલ શ્રી ચોવીસી મહાજન કાર્યાલયમાં મોકલવાની રહેશે.
- (૪) શ્રી ચોવીસી મહાજનના પ્રમુખશ્રીની ચુંટણી તથા અન્ય પદાધિકારીની ચુંટણી પહેલા ત્રણ મહિના અગાઉ આજવન મતાધિકારી સભ્યોની સુધારા - વધારા સાથેની યાદી શ્રી ચોવીસી મહાજન કાર્યાલયમાં ગામ મહાજન મંડળોએ મોકલવાની રહેશે.
- (૫) દરેક ગામ મહાજન/ મંડળો પોતપોતાના ગામને લાગતા વળગતા કેટલાક નિયમો શ્રી ચોવીસી મહાજનની બંધારણની મર્યાદામાં રહીને બનાવી શકશે.
- (૬) સમગ્ર જ્ઞાતિજ્ઞનોને સ્પર્શતા (લાગુ પડતા) સામાજિક રીત રીવાજો તેમ જ નિયમો ગામ મહાજન કે મંડળો પોતાની રીતે બનાવી શકશે નહીં.

- (૭) દરેક ગામ મહાજન કે મંડળોએ શ્રી ચોવીસી મહાજનમાં પોતાના ગામનું પ્રતિનિધિત્વ, સ્થાનિક મહાજન કે મુંબઈ મહાજન/ મંડળે સંયુક્ત રીતે નક્કી કરી જે કોઈ સ્થાનિક અથવા મુંબઈની સંસ્થા પ્રતિનિધિત્વ કરવાની હોય તેની સંયુક્ત રીતે લેખિત જાણ શ્રી ચોવીસી મહાજનને કરવાની રહેશે.
- (૮) શ્રી ચોવીસી મહાજનના ધારાધોરણ/ બંધારણનું જે કોઈ ગામના જ્ઞાતિજનો દ્વારા ઉલ્લંઘન થતું હોય તેની જાણ ગામ મહાજન/ મંડળોએ શ્રી ચોવીસી મહાજનને કરવાની રહેશે.
- (૯) ગામ મહાજનો કે મંડળો શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજનના એકમો અને ઘટકો છે અને રહેશે. તેઓ ચોવીસી મહાજનને વફાદાર રહી બંધારણ તેમ જ જ્ઞાતિના સામાજિક રીત રિવાજ, ધારાધોરણ અને પ્રાણાલીકાઓનો ચુસ્તપણે અમલ બજવણી તેમની સીધી દેખરેખ હેઠળ જ્ઞાતિજનો પાસેથી કરાવવાની જવાબદારી ગામ મહાજનોની અને મંડળોની રહેશે. તેનો ભંગ કરનાર જ્ઞાતિજનો સામે શિસ્તપાલનના પગલાઓ ગામ મહાજન/ મંડળ લઈ શકશે અને જરૂરી કાર્યવાહી કરી શકશે. જેની જાણ ગામ-મહાજન કે મંડળોએ ચોવીસી મહાજનના કાર્યાલયને કરવાની રહેશે.
- (૧૦) શ્રી ચોવીસી મહાજન માન્યતા પ્રાપ્ત ગામ મહાજનો કે મંડળોએ પોતપોતાના ગામના આજીવન મતાધિકાર સભાસદોની સંખ્યા મુજબ ૧૦૦ સભ્યો દીઠ ૧૦ પ્રતિનિધિઓ શ્રી ચોવીસી મહાજન અધિવેશનમાં ભાગ લેવા મોકલી શકશે. તેમ જ ૧૦૦ સભ્યો દીઠ ૧ (એક) પ્રતિનિધિ ચુંટીને કારોબારી સમિતિમાં ભાગ લેવા મોકલી શકશે. અને કોઈ ગામની આજીવન મતાધિકારી સભાસદની સંખ્યા ઓછી હોય તો વધુમાં વધુ ૨ (બે) પ્રતિનિધિને અધિવેશનમાં તેમ જ કારોબારી સમિતિમાં મોકલી શકશે.
- (૧૧) દરેક ગામ મહાજન/ મંડળોએ મહિલાઓને શ્રી ચોવીસી મહાજનની અધિવેશન સભામાં તેમ જ કારોબારી સભામાં ઓછામાં ઓછું ૧૦ ટકા પ્રતિનિધિત્વ મળે તે રીતે મહિલા સભ્યોને મોકલવાના રહેશે.
- (૧૨) શ્રી ચોવીસી મહાજનના અધિવેશનમાં (પ્રતિનિધિસભા)માં ગામના નિમણૂક પામેલ પ્રતિનિધિઓ જ ફક્ત જરૂરી મતદાનમાં ભાગ લઈ શકશે. પોતાના વિચારો રજૂ કરી શકશે.

- (૧૩) શ્રી ચોવીસી મહાજનના જાહેર અધિવેશનમાં પ્રમુખશ્રીની મંજુરીથી જ્ઞાતિજનો પોતાના વ્યક્તિગત મંત્ર્ય/ સલાહ સૂચન રજૂ કરી શકશે.
- (૧૪) શ્રી ચોવીસી મહાજનના પ્રમુખશ્રી તથા ૪ (ચાર) ઉપપ્રમુખ, ૪ (ચાર) માનદ્દ મંત્રીઓ અને ૧ (એક) ખજાનચી અને એક સહખજાનચીની ચુંટણી માટે સર્વ આજીવન મતાધિકારી ભાઈઓ અને બહેનો ઉમેદવારી નોંધાવી શકશે અને મતદાનમાં નિયમ મુજબ ભાગ લઈ શકશે.

(૭) વહીવટી અને સંચાલન

- (એ) અધિકારી બોર્ડ
- (બી) પ્રતિનિધિ અધિવેશન સભા
- (સી) કારોબારી સભા
- (ડી) ટ્રસ્ટી ગણ (શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ)
- (૬) શિસ્તપાલન સમિતિ

(૭)(એ) અધિકારી બોર્ડ

(શ્રી ચોવીસી મહાજનના કાર્ય અને પ્રવૃત્તિઓનું સંચાલન વહીવટ બંધારણ અનુસાર લોકશાહી ઢબે ચુંટાયેલા અધિકારીઓ અથવા સર્વાનુમતે નિમણૂક પામેલ અધિકારી બોર્ડ દ્વારા કરવામાં આવશે.)

- (એ)(૧) ૧ (એક) પ્રમુખ રહેશે (એ)(૨) ૪ (ચાર) ઉપપ્રમુખ રહેશે
 (એ)(૩) ૪ (ચાર) માનદ્દ મંત્રીઓ રહેશે (એ)(૪) ૧ (એક) ખજાનચી રહેશે
 તેમ જ (૧) એક સહખજાનચી રહેશે

(૭)(એ)(૧) પ્રમુખશ્રીની સત્તા અને ફરજો

- (૧) જ્ઞાતિજનોના તમામ મતાધિકારી સભાસદો મારફત શ્રી ચોવીસી મહાજનના પ્રમુખશ્રીની તથા અન્ય અધિકારીઓની પાંચ વર્ષ માટે સીધી ચુંટણી કરવાની રહેશે.
 (૨) ગ્રીજા અધિવેશનમાં (તા. ૧-૨-૩ જૂન ૧૯૭૮)માં દરાવ કાનૂન અનુસાર 'શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ'નું સંચાલન કરવા ઓછામાં ઓછા ૭ (સાત) અને વધુમાં વધુ ૧૧ (અણિયાર) ટ્રસ્ટીઓનું હોય તેવું

- ટ્રસ્ટ નક્કી કરવામાં આવે છે. તા. ૧-૨-૩ જૂન ૧૯૭૮ના અધિવેશન દરાવ મુજબ ટ્રસ્ટીઓની ચૂંટણી શ્રી ચોવીસી મહાજન અધિવેશનમાં હાજર હોય તે પ્રતિનિધિઓ કરશે. તેમ જ શ્રી ચોવીસી મહાજનના પ્રમુખને હોકાની રૂએ ટ્રસ્ટી તરીકે લેવાના રહેશે. (અધિવેશન પ્રતિનિધિઓ એટલે શ્રી ચોવીસી મહાજનની જનરલ/ સામાન્ય સભા ગણાય).
- (૩) ચૂંટાયેલા પ્રમુખ શ્રી પોતાની અનુકૂળતા અનુસાર શ્રી ચોવીસી મહાજન કાર્યવાહીમાં સહાયકૃપ થવા પ્રમુખશ્રીના સચિવ તરીકે વધુમાં વધુ ર (બે) પદની નિમણૂક કરી શકશે.
- (૪) પ્રમુખશ્રી પાંચ વર્ષ માટે પ્રમુખ સત્તાના અધિકાર ક્ષેત્ર હેઠળ ખાસ વિશેષતા કે યોગ્યતા અનુસાર વધુમાં વધુ ર ૧ (એકવીસ) કારોબારી સભ્યોની નિમણૂક કરી શકશે.
- (૫) શ્રી ચોવીસી મહાજનના પ્રમુખશ્રી વડા અધિકારી કહેવાશે. શ્રી ચોવીસી મહાજન તેમ જ ગામના મહાજનો કે મંડળોની કાર્યવાહી પર દેખરેખ રાખશે. તેમ જ જરૂરી અને વ્યાજબી માર્ગદર્શન સાથે દોરવણી અને જરૂરી સૂચના આપશે. શ્રી ચોવીસી મહાજન કે ગામ મહાજન કે મંડળોનો વહેવાર કે વહીવટ સરળતાથી ચાલે તેમ જ સામાજિક રીત-રીવાજો અને પ્રણાલીકાઓનો અમલ થતો રહે તથા શ્રી ચોવીસી મહાજન કે ગામના મહાજનો કે મંડળોમાં એકતા અને સંપ જગ્યાવાય અને તેમના સંગઠનો મજબૂત બને તે માટે અધિકારી બોર્ડનો સાથસહકાર લઈ જરૂરી કાર્યવાહી કરશે.
- (૬) બંધારણ અને નિયમાનુસાર અધિવેશન/ કારોબારી સમિતિ સભ્યોનું પ્રમુખ સ્થાન સંભાળશે અને તેનું સંચાલન કરશે.
- (૭) વિવિધ સમતિઓ પાસે રજૂ થયેલ કોઈપણ બાબતોના વિચાર વિમર્શ પર સરખા મતો પડવાથી પ્રમુખ શ્રી પોતાનો મત આપી શકશે. તદ્વારાંત જરૂર પડવાથી પ્રમુખશ્રી નિષ્ણાયક મત (કાસ્ટિંગ વોટ)નો ઉપયોગ કરી શકશે.
- (૮) વખતોવખત સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓનો વાર્ષિક અહેવાલ તૈયાર કરાવી કારોબારી સમિતિ સભામાં રજૂ કરશે.

(૭)(એ)(૨) ઉપપ્રમુખોની સત્તા અને જવાબદારીઓ

- (૧) પ્રમુખશ્રીની ગેરહાજરીમાં ઉપપ્રમુખો પ્રમુખશ્રીની સર્વે સત્તાઓ ભોગવશે અને જવાબદારીઓ નિભાવવાની રહેશે.

નોંધ(૨) સંજોગોવસાત પ્રમુખ અને ઉપપ્રમુખોની ગેરહાજરીમાં સભામાં હાજર સભ્યોમાંથી એક સભ્યને તે સભા પૂરતા જ પ્રમુખ તરીકે ચૂંટશે. અને પ્રમુખ તરીકેની સર્વે સત્તાઓ તે સભા પૂરતી ભોગવશે.

(૭)(એ)(૩) માનદ્દ મંત્રીઓની સત્તા અને ફરજો

- (૧) શ્રી ચોવીસી મહાજનના કાર્યાલયનું સંચાલન માનદ્દ મંત્રીઓની સીધી દેખરેખ હેઠળ રહેશે.
- (૨) શ્રી ચોવીસી મહાજનનો તમામ પ્રકારનો પત્રવ્યવહાર કરવાનો રહેશે.
- (૩) શ્રી ચોવીસી મહાજનના વાર્ષિક હિસાબનો અહેવાલ ખજાનચીઓ પાસેથી મેળવી વખતોવખત કારોબારી સમિતિમાં રજૂઆત કરશે.
- (૪) શ્રી ચોવીસી મહાજનની બધી જ સમિતિઓ કે પેટા સમિતિઓની સભાઓ બોલાવશે. કાર્યનોંધ યોગ્ય રીતે રાખશે અને તેમાં પસાર થ્યેલ દરાવો અમલમાં મુકશે.
- (૫) સંજોગોવસાત જરૂરી જાણાતા કોઈ કાર્યવાહી માટે પ્રમુખશ્રીની સંમતિથી કે સૂચનાથી કારોબારી સમિતિનો અભિપ્રાય પરિપત્ર દ્વારા મેળવી શકશે. અને એ પ્રમાણે મેળવેલ અભિપ્રાય મુજબ કાર્યવાહી/ કાર્ય કરી શકશે.
- (૬) શ્રી ચોવીસી મહાજનનું દફ્તર, ચોપડા, વાઉચર અને એવા જરૂરી કાગળો તેમ જ દસ્તાવેજ વગેરે રેકૉર્ડ રાખશે અને કારોબારી સભ્યોની લેખિત માગણી થતા તેમને તે કાર્યાલયમાં હિસાબી ચોપડા પંદર (૧૫) દિવસની સમય મર્યાદામાં જોવા કે તપાસવા આપી શકશે.
- (૭) મહાજનશ્રીના વેતનદાર કર્મચારીઓ પાસેથી કામ લેવું વગેરેની સંપૂર્ણ જવાબદારીઓ માનદ્દ મંત્રીઓની રહેશે.
- (૮) માનદ્દ મંત્રીઓ એમની જવાબદારીઓ તેમ જ સત્તા પત્યેની ફરજો પ્રમુખશ્રીની સલાહ/ સૂચના અનુસાર અમલ બજાવણી કરશે.
- (૯) જરૂરિયાત અનુસાર રૂ. ૧૦,૦૦૦/- (અં દસ હજાર) સુધીનું ખર્ચ માનદ્દ મંત્રીશ્રીઓ કરી શકશે એનાથી વધુ ખર્ચ માટે શ્રી ચોવીસી મહાજનના અધિકારી બોર્ડની મંજૂરી મેળવવાની રહેશે.

(૭)(એ)(૪) ખજાનચીઓની સત્તા અને જવાબદારીઓ

- (૧) રોજબરોજના હિસાબો રાખશે. વસુલાતો કરશે અને કરાવશે. પ્રમુખશ્રી અને માનદ્દ મંત્રીઓના માર્ગદર્શનમાં જરૂરી ખર્ચાઓ ચુકવશે.

- (2) ૧ એપ્રિલ થી ૩૧ માર્ચ હિસાબી વર્ષના હિસાબો માનદ મંત્રીઓના સહકારથી હિસાબ કારોબારી સમિતિ સભામાં રજૂ કરવાનું રહેશે.

(૭)(બી) અધિવેશન પ્રતિનિધિ સભા

- (૧) પ્રતિનિધિ અધિવેશન સભાના સભ્યોની મુદ્દત પાંચ વર્ષની રહેશે અથવા નવી ચૂંટણી થાય ત્યાં સુધી રહેશે.
- (૨) દરેક ગામ મહાજન કે મંડળો પોતપોતાના ગામના આજીવન મતાધિકાર સભ્યોમાંથી ખી/ પુરુષમાંથી ૧૦ ટકા મહિલા અનામત સહિત શ્રી ચોવીસી મહાજનના પ્રતિનિધિ અધિવેશન સભાના સભ્યો ગામમાં સર્વે સંમતિ કે ચૂંટણી પ્રક્રિયા કરી મોકલી શકશે.

નોંધ: દા. ત. ૧૦૦૦ આજીવન મતાધિકાર સભ્યના ૧૦ ટકા એટલે ૧૦૦ અધિવેશન સભાના સભ્યો થયા એમાં ૧૦ ટકા મહિલા આરક્ષણ એટલે ૧૦ મહિલા સભ્યોનો સમાવેશ કરવાનો રહેશે તદ્વારાંત સ્થાનિક કે મુંબઈ મહાજન/ મંડળના પ્રમુખનો અલગથી સમાવેશ કરવાનો રહેશે.

(૩) ગામ મહાજન કે મંડળ સંઝેગો વસાત પોતાના ગામના અધિવેશન સભાના સભ્યોની ખાલી પેલ જગ્યા ભરી શકશે. જેની લેખિત જાણ શ્રી ચોવીસી મહાજન કાર્યાલયને કરવાની રહેશે.

(૪) શ્રી ચોવીસી મહાજનનું અધિવેશન મળી ગયા પછી પાંચ વર્ષ દરમિયાન કટોકટી ઊભી થાય અથવા એવી કોઈ સમસ્યા રૂપ બાબત ઊભી થાય કે જેના પર અધિવેશનનો નિર્ણય કે માર્ગદર્શન લેવાની જરૂર જગ્યાય અથવા જ્ઞાતિ જાગૃતિ હિતાર્થે સંગઠન હેતુસર જરૂરી લાગે તો અધિકારી બોર્ડ નક્કી કરશે તેવા સ્થળે અને સમયે ખાસ અધિવેશન બોલાવી શકશે અને બે અધિવેશન વચ્ચે કોઈ સમયગાળાની મર્યાદા રહેશે નહીં.

(૫) શ્રી ચોવીસી મહાજનના પ્રતિનિધિ અધિવેશન તેમ જ તેની સમિતિના નિર્ણયો દરાવો સામાન્ય રીતે બહુમતીથી કરવામાં આવશે, પરંતુ બંધારાણમાં સુધારાવધારા કે ફેરફાર કરવા હોય અને સામાજિક રીત રીવાજ તેમ જ વ્યવસ્થાને લગતા મૂળભૂત નીતિ વિશે ફેરફાર સુધારા કરવા હોય તો તેમ કરવા માટે હાજર રહેલા શ્રી ચોવીસી મહાજન અધિવેશન પ્રતિનિધિઓની ૭૫ ટકા મતોની જરૂર રહેશે. જરૂર પડવાથી ગુપ્ત મતદાન દ્વારા નિર્ણય લઈ શકશે.

(૬) શ્રી ચોવીસી મહાજનનું અધિવેશન સભા દર પાંચ વર્ષે કારોબારી સમિતિ અથવા અધિકારી બોર્ડ નક્કી કરે તેવા સ્થળે અને સમયે યોજવામાં આવશે. એવા અધિવેશનમાં

કારોબારી સમિતિ કે ગામ મહાજનો મંડળો તરફથી રજૂ કરવામાં આવે તે બાબતો પર નિર્ણયો લેવામાં આવશે. તેમ જ જ્ઞાતિ અને જ્ઞાતિજનોને સંબંધ કરતી બાબતો વિશે ચર્ચાવિચારણા કરી તેનો નિકાલ કરવામાં આવશે. તે ઉપરાંત મહાજન સંગઠનો અને ઐક્ય જાળવવાના માર્ગો અને ઉપાયો લેવામાં આવશે. તથા ચોવીસી મહાજનના બંધારાણ અથવા જ્ઞાતિના સામાજિક રીત રીવાજો અને તેની મૂળભૂત નીતિમાં જરૂર જગ્યાય તો સુધારા વધારા અને ફેરફાર કરી શકશે. જ્ઞાતિ અને જ્ઞાતિજનોના સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસને વેગ અને ઉતેજન મળે તેવી પ્રવૃત્તિઓ અને કાર્યવાહી કરવાના નિર્ણયો લઈ શકશે.

(૭)(સી) કારોબારી સમિતિની રચના અધિકાર અને ફરજો

(૧) કારોબારી સમિતિની મુદ્દત પાંચ વર્ષની રહેશે અથવા નવી ચૂંટણી થાય ત્યાં સુધી રહેશે.

(૨) કારોબારી સમિતિની રચના ગામ મહાજન કે મંડળો દ્વારા આજીવન મતાધિકારી સભ્યોની સંખ્યાના ૧૦ ટકા (દસ ટકા) પ્રમાણે અધિવેશનના સભ્યો મોકલી શકશે અને તેના ૧૦ ટકા (દસ ટકા) પ્રમાણે ગામ મહાજન/ મંડળ પ્રમુખ તેમ જ સ્થાનિક પ્રમુખ સહિત અને મહિલા આરક્ષણ ૧૦ ટકાની ગણતરી કરી દરેક ગામ મહાજને ચોવીસી મહાજનના પોતપોતાના ગામના કારોબારી સમિતિમાં સભ્યો મોકલી શકશે.

નોંધ: દા. ત. ૧૦૦૦ આજીવન મતાધિકાર સભ્યો પ્રમાણે ૧૦ એટલે ૧૦૦ સભ્યો શ્રી ચોવીસી મહાજન અધિવેશનમાં સભ્યો ચૂંટીને મોકલી શકશે. અને એના ૧૦ ટકા એટલે ૧૦ સભ્યો ટોટલ કારોબારી સમિતિમાં મોકલી શકશે. આ દસ સભ્યોમાં ગામની મહિલાઓને ૧૦ ટકા આરક્ષણ આપવાનું રહેશે. ઉપરાંત ગામ મહાજનના સ્થાનિક અને મુંબઈના પ્રમુખોને મોકલવાના રહેશે.

(૩) ગામ મહાજન/ મંડળોએ મહિલા આરક્ષણ સભ્યો કારોબારી સભ્યો તરીકે ફરજિયાત મોકલવાના રહેશે.

(૪) નવી કારોબારી સમિતિની રચના કરવા માટે દરેક ગામ મહાજનોએ પોતાના ગામના કારોબારી સભ્યને મોકલવાના રહેશે. કોઈ ગામ/મહાજન કે મંડળ કારોબારી સભ્યોની નામાવલી નહીં મોકલે તો ત્યાં સુધી જૂના કારોબારી સભ્યો, કારોબારી સભ્યો તરીકે ચાલુ રહેશે.

(૫) ગામ મહાજન/ મંડળોએ શ્રી ચોવીસી મહાજન અધિવેશન સભા માટે મોકલાવેલ પ્રતિનિધિ સભાસદોમાંથી જ કારોબારી સભ્યો નિયમ મુજબ મોકલી શકશે.

- (૬) કારોબારી સમિતિમાં સંજ્ઞેગોવસાત જે તે ગામના કારોબારી સભ્યોની ખાલી પડેલ જરૂર જે તે ગામ પરિપૂર્ણ કરી શકશે. જેની લેખિત જાણ ચોવીસી મહાજન કાર્યાલયમાં કરવાની રહેશે.
- (૭) કારોબારી સમિતિઓની સભાઓ વર્ષમાં એક વખત ફરજિયાત તેમ જ જરૂર પેદે પ્રમુખશ્રીની સૂચના અને સલાહ અનુસાર ઉપપ્રમુખ, મંત્રીઓ અથવા પ્રમુખશ્રી પણ બોલાવી શકશે.
- (૮) કારોબારી સમિતિઓની સભાની માહિતી લેખિત પરિપત્ર દ્વારા એજન્ડા, સમય, સ્થળ અને તારીખની જાણ સર્વે કારોબારી સમિતિઓના સભ્યોએ દર્શાવેલ સરનામા પર ૧૦ દિવસ પહેલા જાણ કરવાની રહેશે તેમ જ તાત્કાલિક કામો માટે કારોબારી સમિતિની સભા ટૂંકી મુદ્દતની ૫ દિવસની ખબર આપી કારોબારી સમિતિની સભા બોલાવી શકશે. તેમ જ શ્રી કચ્છ વાગડ ખબરપત્રિકામાં જાહેરાત આપવામાં આવશે.
- (૯) કારોબારી સમિતિની સભાઓની કાર્યસાધક સંખ્યા (કોરમ) ૫૧ સભ્યોની રહેશે. કાર્યસાધક સંખ્યા (કોરમ)ના અભાવે મુલતવી રહેલી કારોબારી સમિતિ સભા અર્ધા કલાક બાદ તેજ એજન્ડાની કાર્યવાહી માટે તેજ સ્થળે મળશે જેમાં થયેલ કાર્યવાહી કાયદેસર ગણાશે. જેમાં થયેલ સર્વ નિર્ણયો સૌને બંધનકર્તા રહેશે.
- (૧૦) શ્રી ચોવીસી મહાજનના બંધારણને કોઈ બાધ ન આવે અને મૂળભૂત નિતી સિવાયના સર્વ સાધારણ નિયમો તેમ જ પેટા નિયમો તેમ જ ધારાધોરણ કારોબારી સમિતિની સભામાં ફેરફાર કરી શકશે.
- (૧૧) સામાજિક રીતરીવાજોમાં સુધારા વધારા બાબત કારોબારી સમિતિની સભામાં એજન્ડામાં મુકી હાજર કારોબારી સભ્યોમાંથી ૭૫ ટકા મતોથી એજન્ડા અનુસાર સુધારાવધારા કરી શકશે અને જરૂર પેદે તો ગુપ્ત મતદાન પદ્ધતિથી નિર્ણય લઈ શકશે.
- (૧૨) શ્રી ચોવીસી મહાજન અધિવેશનમાં પાસ થયેલ ઠરાવો અને નિર્ણયો તેમ જ નિતીનો અમલ કરાવવાની નૈતિક જવાબદારી ગામે ગામના કારોબારી સમિતિ સભ્યોની પણ રહેશે.
- (૧૩) વાગડ વિશા ઓશવાળ જ્ઞાતિજનો તેમના વચ્ચેના સામાજિક બાબતોના ને લગતા મતભેદો, સગપણ તેમ જ લગ્નજીવનના વરવાંધા કે અન્ય ફરજિયાદો લેખિત પ્રથમ ગામ મહાજન કે મંડળને કરવાની રહેશે. તેવા ગામ મહાજન કે મંડળના નિર્ણયથી સંતોષ ન

થાય તેવા જ્ઞાતિજનોએ ચોવીસી મહાજન અધિકારી બોર્ડ સમક્ષ લેખિત ફરજિયાદ કરવાની રહે છે. તે બાબત પ્રમુખશ્રીની સૂચનાથી જે તે ગામ મહાજન કે મંડળ પાસેથી તેણે કરેલ કાર્યવાહીની વિગતો મંગાવશે તેમ જ સંબંધિત ફરજિયાદ બાબત લાગતા વળગતા પક્ષકાર પાસેથી ખુલાસો માગવામાં આવશે. ત્યાર બાદ બન્ને પક્ષકારોની રજૂઆતના અંતે પ્રમુખશ્રી ફરજિયાદનું યોગ્ય નિરાકરણ લાવવાનું પ્રયત્ન કરશે, પરંતુ સંબંધિત બન્ને પક્ષકાર નિરાકરણથી અસંતોષ વ્યક્ત કરશે. તો તેવા ફરજિયાદીઓના મામલા કારોબારી સમિતિ સભા સમક્ષ વિચારણા માટે મોકલવામાં આવશે. જેમાં થયેલી કાર્યવાહી બાબત યોગ્ય નિરાકરણ કરી નિર્ણય લેવાશે. સંબંધિત નિર્ણય લાગતા વળગતા પક્ષકારોને બંધનકર્તા રહેશે.

(૭)(ડી) ટ્રસ્ટ તેમ જ ટ્રસ્ટીઓ

- (૧) શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજનના નેજા હેઠળ સમાજ સહાયક ફંડ ઊભું કરવા ‘શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ’ની સ્થાપના ૧૩-૯-૧૯૮૫ રોજે કરવામાં આવેલ હતી. ટ્રસ્ટ રજીસ્ટર નં. ૧૦૮૨૨ (મુંબઈ) મુજબ રજીસ્ટર થયેલ છે અને તેનું સ્વતંત્ર બંધારણ છે તેનો વહીવટ તેના બંધારણ મુજબ જ કરવાનું રહેશે.
- (૨) તા. ૨૦-૩-૨૦૦૭ રોજ્થી ‘શ્રી કચ્છ વાગડ ખબરપત્રિકા’ શ્રી ચોવીસી મહાજનનું ડેનિક મુખપત્ર શરૂ કરેલ છે જેનું વહીવટ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા કરવામાં આવશે.
- (૩) ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટમાં ટ્રસ્ટીઓ ઓછામાં ઓછા ૭ (સાત) તેમજ વધુમાં વધુ ૧૧ (અગિયાર) ટ્રસ્ટીઓ રહેશે.
- (૪) ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓની ચુંટાણી શ્રી ચોવીસી મહાજન અધિવેશનમાં હાજર પ્રતિનિધિઓ કરશે.
- (૫) ટ્રસ્ટ બોર્ડ મહાજનની મિલકતો અને ફંડોનો વહીવટ ટ્રસ્ટી ડિડના નિયમો અને ધારાધોરણ મુજબ કરશે.
- (૬) ‘શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટના બંધારણમાં સુધારા વધારા કરવા અધિવેશન સભામાં હાજર પ્રતિનિધિઓના ૭૫ ટકા બહુમતીથી થઈ શકશે. ગુપ્ત મતદાન પદ્ધતિથી મતદાન કરવાનું રહેશે.

- (૭) 'શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ'નું સંચાલન શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન અધિકારી બોર્ડની સીધી દેખરેખ હેઠળ કરવાનું રહેશે. અને ત૧ માર્ચ પૂર્ણ થતા હિસાબ તૈયાર કરી રજૂ કરવાના રહેશે.

(૭)(૮) શિસ્તપાલન સમિતિની રચના અને ફરજો

- (૧) શિસ્તપાલન સમિતિની રચના પ્રમુખશ્રીની અધ્યક્ષતામાં કરવામાં આવશે.
- (૨) શિસ્તપાલન સમિતિની રચના પ્રમુખશ્રીની તેમ જ અધિકારી બોર્ડની ચુંટણી બાદ ચુંટાયેલા પ્રમુખશ્રીએ પ્રથમ મળનારી કારોબારી સભામાં કરવાની રહેશે.
- (૩) શિસ્તપાલન સમિતિની મુદ્દત પાંચ વર્ષની રહેશે.
- (૪) પ્રમુખશ્રી સિવાય ૧૬ સભ્યોની શિસ્તપાલન સમિતિ બનાવવાની રહેશે. જેમાં ૪ મહિલા સભ્યોનો સમાવેશ કરવાનો રહેશે.
- (૫) શિસ્તપાલન સમિતિની ભલામણ અનુસાર દોષિત ઠરેલ વ્યક્તિ સામે શિસ્તભંગના પગલાં અધિકારી બોર્ડના અધિકારીઓએ લેવાના રહેશે.

(૬) શિસ્તપાલન સમિતિની નિયમાવલી

- (એ) પ્રથમ વખત બંધારણમના નિયમોના ભંગ માટે ઓછામાં ઓછી એક વર્ષ માટે શ્રી ચોવીસી મહાજનના સભ્યપદેથી દૂર કરવા માટે અધિકારી બોર્ડને ભલામણ કરી શકશે.
- (બી) એ જ વ્યક્તિ ફરીથી બંધારણના નિયમોનો ભંગ કરશે તો ઓછામાં ઓછી ઉ વર્ષ માટે શ્રી ચોવીસી મહાજનના સભ્યપદેથી દૂર કરવા માટે અધિકારી બોર્ડને ભલામણ કરી શકશે.
- (સી) તેમ જ એ જ વ્યક્તિ ફરીથી ત્રીજી વખત બંધારણના નિયમોનો ભંગ કરશે તો ઓછામાં ઓછી દ વર્ષ માટે શ્રી ચોવીસી મહાજનના સભ્યપદેથી દૂર કરવા માટે અધિકારી બોર્ડને ભલામણ કરી શકશે.
- (ડી) કોઈ સભ્ય ઈરાદાપૂર્વક શ્રી ચોવીસી મહાજનના બંધારણના નિયમોનો ભંગ કરશે તો એવી વ્યક્તિ કાયમ માટે શ્રી ચોવીસી મહાજનના સભ્યપદેથી દૂર કરવાની ભલામણ અધિકારી બોર્ડને કરી શકશે.

- (૬) છૂટાછેડાના કેસમાં જે કોઈ પાત્ર (યુવક/યુવતી) દોષી માત્ર હશે તેમને વધારેમાં વધારે ઉ વર્ષ માટે શ્રી ચોવીસી મહાજનના સભ્યપદેથી દૂર કરવાની ભલામણ અધિકારી બોર્ડને કરી શકશે.
- (૭) સગપણ તોડવા માટે જે કોઈ પાત્ર (યુવક/યુવતી) દોષી પાત્ર હશે તેમને વધારેમાં વધારે ૧ વર્ષ માટે શ્રી ચોવીસી મહાજનના સભ્યપદેથી દૂર કરવાની ભલામણ અધિકારી બોર્ડને કરી શકશે.
- (૮) કોઈપણ વ્યક્તિ શિસ્તભંગ કરનારને છાવરનાર કે સાથસહકાર આપવામાં જે વ્યક્તિ દોષી પાત્ર પુરવાર થશે તે માટે પણ શિસ્તપાલન સમિતિ સરખા જ પગલા ભરી સભ્યપદેથી દૂર કરવાની ભલામણ અધિકારી બોર્ડને કરી શકશે.
- (૯) શિસ્તપાલન સમિતિના પગલા/કાર્યવાહી માટેની ભલામણ સામે કોઈપણ દોષીપાત્ર વ્યક્તિ કારોબારી સમક્ષ પોતાનો કેસ ફેરવિચારણા માટે (અપીલ) અરજી કરી શકશે.
- (આઈ) કારોબારી સમિતિનો જે કંઈ પણ નિર્ણય આવે તે પણ મંજૂર ના હોય તો જનરલ અધિવેશન સભામાં પોતાનો કેસ ફેરવિચારણા માટે (અપીલ) કરી શકશે.

(૮) બંધારણ

- (૧) બંધારણમાં સમયની જરૂરિયાત અનુસાર સુધારા કરવા ધારેલા સૂચિત ફેરફારોના નિર્દેશ (માહિતી) સાથેનું લેખિત પરીપત્ર દરેક પ્રતિનિધિ અધિવેશન સભાના સભ્યોને સભાની તારીખથી ઉ દિવસ પહેલાં મોકલવાનું રહેશે. પ્રતિનિધિ અધિવેશન સભાની જાહેરાત શ્રી કર્ચણ વાગડ ખબરપત્રિકા અથવા અન્ય જાહેર માધ્યમ મારફત જાણ કરવાની રહેશે.
- (૨) બંધારણમાં સુધારા અધિવેશનમાં કે સામાન્ય સભામાં (જનરલ સભા)ના હાજર પ્રતિનિધિઓના ૭૫ ટકા બહુમતીથી થઈ શકશે. મતદાન બેલેટ પદ્ધતિથી કરવાનું રહેશે.

(૯) ચુંટણી

- (૧) પ્રમુખશ્રી, અધિકારી બોર્ડ, પ્રતિનિધિ અધિવેશન સભાની, કારોબારી સમિતિના સભ્યોની મુદ્દત પાંચ વર્ષની રહેશે.
- (૨) મુદ્દત પૂરી થતા પ્રમુખશ્રી તથા અધિકારી બોર્ડની લોકશાહી ટબે ગુપ્ત મતદાનથી ચુંટણી ઓછામાં ઓછી એક મહિના પહેલા જાહેર કરવાની રહેશે.

- (3) જે આજીવન મતદાર સભ્યો ચૂંટણી જાહેર થવાના ત્રાણ મહિના પહેલા મતદાર યાદીમાં જે તે ગામ-મહાજન કે મંડળ દ્વારા મતદાતા તરીકે નામ નોંધાયી થયેલ હશે અને જેની યાદી શ્રી ચોવીસી મહાજન કાર્યાલયને સુપરત કરેલ હશે. તે જ સભ્યો ઉમેદવારી નોંધાવી શકશે તેમ જ મતદાન કરી શકશે.
- (4) એક વ્યક્તિ ફક્ત એક જ હોકા માટે ઉમેદવારી નોંધાવી શકશે.
- (5) ચૂંટણીની જાહેરાત ચોવીસી મહાજન કાર્યાલયમાંથી મુદ્દત પૂરી થવાથી એક મહિના પહેલા શ્રી કચ્છ. વાગડ ખબરપત્રિકાના માધ્યમથી અથવા અન્ય જાહેર માધ્યમથી જાહેરાત કરવાની રહેશે.
- (6) ચૂંટણીની જાહેરાતથી ૭ દિવસની અંદર મતદાર યાદી ચોવીસી મહાજન કાર્યાલયમાં રાખવાની રહેશે.
- (7) અધિકારી બોર્ડ નક્કી કરે તેવી ચોવીસી મહાજનના સભ્યની અથવા ખાસ સંજોગોમાં બાહુદરની વ્યક્તિને સમયની જરૂરિયાત અનુસાર એક (૧) મુખ્ય ચૂંટણી અધિકારી તરીકે અને બે (૨) સહાયક ચૂંટણી અધિકારી તરીકે નિમણૂક કરી શકશે.
- (8) પ્રમુખશ્રી અને અધિકારી બોર્ડ માટેના ઉમેદવારી કરનાર ઉમેદવારોએ ફોર્મના રૂ. ૧૦ (દસ રૂપિયા પૂરા) તેમ જ અનામત (ડિપોઝિટ) રૂ. ૫૦૦/- (પાંચસૌ રૂપિયા પૂરા) ફોર્મ સાથે ભરીને ફોર્મની સંપૂર્ણ વિગત ભરી ચૂંટણી અધિકારી સમક્ષ ઉમેદવારી નોંધાવી શકશે.
- (૯) અધૂરી વિગત સાથેના ઉમેદવારોના ફોર્મ રદ બાતલ ગણવામાં આવશે.
- (૧૦) મત પત્રકમાં જરૂરિયાતથી વધુ કે ઓછા મત અપાયા હશે તો તેવા મત પત્રક રદ ગણવામાં આવશે.
- (૧૧) જરૂરિયાતથી વધુ ઉમેદવારો ઉમેદવારી નોંધાવશે તો જ ચૂંટણી કરવાની જરૂર રહેશે. અન્યથા ચૂંટણી અધિકારીઓ ઉમેદવારોને બીનહરીક ચૂંટાપેલા જાહેર કરી શકશે.
- (૧૨) ચૂંટણી પ્રક્રિયાને લગતું તમામ સાહિત્ય ચૂંટણી પ્રક્રિયા પરીપૂર્ણ થયા બાદ ૧૫ દિવસ બાદ નાશ કરી શકશે.
- (૧૩) ચૂંટણી દરમિયાન કોઈપણ વિવાદસ્પદ ઘટના બાબત ચૂંટણી અધિકારીનું નિર્ણય સર્વમાન્ય ગણાશે. જે સૌ કોઈ ઉમેદવારોને બંધનકર્તા રહેશે.

- (૧૪) જે ઉમેદવારોને ચૂંટણીમાં થયેલ એકંદર મતદાનમાં ૧૦ ટકાથી ઓછા મત મળ્યા હશે એમની અનામત (ડિપોઝિટ) શ્રી ચોવીસી મહાજનમાં જમા થશે.
- (૧૫) ચૂંટણી પ્રક્રિયા દરમિયાન સમયની માગ અનુસાર નિમણૂક થયેલ મુખ્ય ચૂંટણી અધિકારી ચૂંટણી માટેના નિયમો બનાવી શકશે.
- (૧૦) ગામ મહાજન કે મંડળ અધિવેશન અને કારોબારી સભ્યોની ચૂંટણી પ્રક્રિયા**
- (૧) ગામ મહાજન કે મંડળ પોતાના ગામના ૧૮ વર્ષ પૂરા કરનાર જ્ઞાતિજન શ્રી/પુરુષને શ્રી ચોવીસી મહાજનનાં બંધારણ કલમ (૪)(૩) અનુસાર વખતોવખત નક્કી કરેલી સભ્ય ફી લઈ આજીવન સભ્ય બનાવશે અને તેમનું રજુસ્ટર બનાવી તેની યાદી શ્રી ચોવીસી મહાજનના કાર્યાલયમાં મોકલવાની રહેશે.
- (૨) આજીવન મતાધિકારી સભ્યોની સંખ્યાના ૧૦ ટકા સભ્યોને લોકશાહી ફેફે ચૂંટણી પ્રક્રિયાથી શ્રી ચોવીસી મહાજનના અધિવેશન સભાના પ્રતિનિધિ તરીકે મોકલી શકશે, જેની યાદી શ્રી ચોવીસી મહાજનના કાર્યાલયમાં મોકલવાની રહેશે.
- (૩) તે જ રીતે અધિવેશન સભાના પ્રતિનિધિ સંખ્યાના ૧૦ ટકા સભ્યોને લોકશાહી ફેફે ચૂંટણી પ્રક્રિયાથી શ્રી ચોવીસી મહાજનની કારોબારી સભાના પ્રતિનિધિ તરીકે મોકલી શકશે જેની યાદી શ્રી ચોવીસી મહાજનના કાર્યાલયમાં મોકલવાની રહેશે.
- (૪) અધિવેશન સભાના પ્રતિનિધિ અને કારોબારી સભાના પ્રતિનિધિની મુદ્દત પાંચ વર્ષની રહેશે.
- (૧૧) સામાજિક રીત રિવાજે**
- (૧) અવેજવિધિ સંદર્ભ બંધ કરવામાં આવે છે.
- (૨) સગાઈની ટોપરાવિધિ (ચાંદલાવિધિ) શક્ય હોય તેટલી સાદાઠી અથવા યથાશક્તિ ઈચ્છા અનુસાર ઉજવી શકશે.
- (૩) વેવાઈઓના છાંટણા કરવાની રીત રસમ મુજબ વર પક્ષના માવતર કન્યા પક્ષના માવતરને ચુમાલી લેખાના રીત રિવાજ મુજબ રૂ. ૧૦૧/- અથવા ચાંદીનો સિક્કો આપી શકશે.
- (૪) કોઈપણ પ્રસંગે કોઈ જ્ઞાતિજન ખુશીથી લાણી કરવાની હોય તો જે તે ગામના મહાજનના/મંડળના રીત રિવાજ મુજબ લાણી કરી શકશે.

- (૫) શુભ લગ્ન પ્રસંગે જાનને જમાડવાનું મુંબઈમાં ફક્ત એક ટંક જમણ આપવાનું રહેશે. દેશમાં શુભ લગ્ન પ્રસંગે અનુકૂળતા અનુસાર જમણ આપવાનું કરાવવામાં આવેલ છે.
- (૬) લગ્ન પ્રસંગ ભલે અંગત પ્રસંગ હોય અને દરેકને ઉજવવાની હોશ હોય તે સ્વાભાવિક છે. ધીંતાં લગ્ન પ્રસંગ એ અંગત પ્રસંગની સાથેસાથે સામાજિક પ્રસંગ પણ છે. માટે આવા પ્રસંગે દેખાદેખી કે ખોટા દેખાડા કે ખોટા ભપકાથી વ્યક્તિગત તેમ જ સરવાળે સમાજની શક્તિ તથા સમયનો વ્યય થાય છે. તો ખોટા પ્રદર્શનોથી દૂર રહી વિવેકબુદ્ધિથી શુભ મંગલ પ્રસંગ ઉજવવાની જ્ઞાતિજ્ઞનોને અપીલ સાથે વિનંતી કરે છે.
- (૭) શુભ લગ્ન પ્રસંગોને જાનનું વાજ્તે ગાજ્તે સામૈયું કરી શકશે.
- (૮) જાનના સામૈયા વખતે કરાતી ઘોર (રૂપિયાની) કરવી નહીં. (કિટલીક વખત ઉત્સાહના અતિરેકમાં અસામાજિક તત્ત્વો ફાયદો ઉકાવે છે.)
- (૯) દીકરીને સામાજિક રીત રિવાજ મુજબ આણું વળાવતી વખતે યથાશક્તિ આપેલ આણાની સામગ્રી બન્ને પક્ષે સગા સંબંધીઓને બતાવવાનું રિવાજ સંદર્ભ બંધ કરવામાં આવે છે.
- (૧૦) આપણા સમાજમાં બાળકના જન્મ પ્રસંગે કન્યાના વાલીઓ તરફથી માટલીના લાડુ આપવાનો રિવાજ છે. આ રિવાજ ચાલુ રહે છે. પરંતુ માટલીના લાડુ સગા સંબંધીઓને આપવાની પ્રથા સંદર્ભ બંધ કરવામાં આવે છે.
- (૧૧) હોળીના તહેવાર પ્રસંગે દીકરીઓના માવતર તરફથી હાયળા.આપવાની પ્રથા સંદર્ભ બંધ કરવામાં આવે છે.
- (૧૨) પ્રેત ખોજન સંદર્ભ બંધ કરવામાં આવેલ છે. પરંતુ ગામ મહાજન તેમની રીતે સ્વામી વાત્સલ્ય અને ગામ જમણવાર પોતાના નિયમ અનુસાર સ્વીકારી શકશે તેમ જ અવસાન પામનાર વ્યક્તિ નિમિત્તે બેટ આપવા ઈચ્છતી વ્યક્તિ ગામ મહાજનના નિયમાનુસાર આપી શકશે.

(૧૨) શુભ લગ્ન પ્રસંગે ખોળા ભરવાની સામાજિક પરંપરા

- (૧) શુભ લગ્ન પ્રસંગોએ ખોળા ભરવાની મહાજન પરંપરા અનુસાર પ્રથમ રૂ. ૧૦૨/- દહેજના રૂપિયા વરપક્ષ પાસેથી ઉઘરાવી કન્યા પક્ષને આપવાનો રિવાજ જેમ છે તેમ ચાલુ રહે છે.

- (૨) ગોર-મહારાજના રૂ. ૪, રૂ. ૪ બન્ને પક્ષ પાસેથી ઉઘરાવવાની પ્રથા જેમ છે તેમ ચાલુ રહે છે.
- (૩) શ્રી ચોવીસી મહાજનના લાગાના રૂ. ૧૦૧/-ની જગ્યાએ વર-કન્યા પક્ષો પાસેથી ફરજિયાત રૂ. ૫૦૦/- ઉઘરાવવાના રહેશે. કન્યા પક્ષના રૂપિયા ગામ મહાજન/મંડળ પાસે રહેશે. વર પક્ષના રૂપિયા ચોવીસી મહાજન કાર્યાલયમાં જે તે ગામમહાજન કે મંડળોએ સમયસર પહોંચાડી રસિદો મેળવી લેવાની રહેશે. તેમ જ જે તે ગામમહાજન કે મંડળ શુભ લગ્નોની નોંધ રજિસ્ટર બનાવવાનું રહેશે.
- (૪) જે તે ગામમહાજન કે મંડળો પોતપોતાના ગામની સંસ્થાઓ માટે ગામના નિયમો મુજબ વર-કન્યા પક્ષ પાસેથી યથાશક્તિ યોગ્ય અનુદાન મહાજનની મોદ પર માગી શકશે.
- (૫) ખોળા ભરવાની મોદ પર ગામમહાજન કે મંડળો પોતાના ગામની સંસ્થાઓ પછી ચોવીસી મહાજન દ્વારા સ્થાપના કરવામાં આવેલ સંસ્થાઓ (૧) શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજન ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, તેમ જ (૨) શ્રી રવજી લાલજી છાડવા જૈન બોર્ડિંગ ભચાઉ અને (૩) શ્રીમતી પુનર્ધ બેન કરશન લઘુભાઈ નીસર કન્યા છાત્રાલય લાકડિયા તથા (૪) શ્રી વાગડ મેડિકલ રીલિફ ટ્રસ્ટ. આ સંસ્થાઓ વતીથી યથાશક્તિ અનુદાન મેળવી ખોળામાં ઉઘરાવેલ રૂપિયા જે તે સંસ્થાઓને મોકલી આપવાની ફરજ ગામ મહાજન/ મંડળની રહેશે. ખોળા ભર્યા બાદ અન્ય સંસ્થાઓને સ્વૈચ્છિક અનુદાન આપી શકશે.

(૧૩) સમાજની મૂળભૂત નીતિ

- (એ) અંતર જ્ઞાતિય લગ્ન કરવા નહીં. (બંધારણ કલમ ૧ તું (૨) સિવાય.)
- (બી) કાયદા વિરુદ્ધ છૂટાછેડા લેવા નહીં.
- (સી) સબળ કારણ વગર સગાપણા (સગાઈ) તોડવા નહીં.
- (૧) વાગડ વિશા ઓશવાળ સમાજમાં દહેજ લેવાનો કે આપવાનો બિલકુલ રિવાજ નથી.
- (૨) બેટી વહેવાર કચ્છ વાગડ, કચ્છ કંઠી, અબડાસા અને હાલાર વિશા ઓશવાળ કે કચ્છી દશા ઓશવાળ નાની નાત અને મોટી નાતની જ્ઞાતિમાં જ ફક્ત કરી શકશે.

- (૩) ચોવીસી મહાજન મૂળભૂત નીતિ બંધારણ કલમ (૧૩)(એ) અનુસાર આંતરજાતિ લગ્ન કરનાર યુવકો સામે શિસ્તપાલન સમિતિના અહેવાલ મુજબ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.
- (૪) આવા આંતરજાતિ લગ્ન કરનાર યુવક/યુવતીઓનો લગ્ન કરાવવામાં માતા-પિતા અથવા પરિવારજનોએ સાથસહકાર આપેલ હશે તો તેઓની સામે પણ શિસ્તપાલન સમિતિના અહેવાલ મુજબ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે.
- (૫) આવા આંતરજાતિય લગ્ન પ્રંસગોમાં જ્ઞાતિજનોએ નૈતિક રીતે હાજર રહેવું નહીં.
- (૬) કોઈ સભળ કારણસર થયેલ સગપણ રદ (ફોક) કરવું હોય તો શ્રી ચોવીસી મહાજનની લેખિત સંમતિથી કરી શકાશે. એ બાબતની લેખિત અરજી ચોવીસી મહાજનને આપવાની રહેશે. આ અરજી ચોવીસી મહાજનને મજયા બાદ અરજીનું નિકાલ એક મહિનામાં કરી આપવું અને કોઈ કારણ વસાત તેવી અરજીઓની મુદ્દત લંબાવવાની જરૂર પડે તેવી મુદ્દત ચોવીસી મહાજનનું અધિકારી બોર્ડ વધુમાં વધુ બીજા એક મહિનાની મુદ્દત લંબાવી શકશે.

બંધારણ તેમ જ સામાજિક રીત રિવાજો અમલીકરણ બાબત હરાવ

સૂચિત બંધારણ ગત તા. ૨૩-૮-૨૦૦૮ના શ્રી વાગડ વિશા ઓશવાળ ચોવીસી મહાજનની મળેલી કારોબારી સભામાં સર્વાનુમતે મંજૂર કરવામાં આવેલ છે. આજની તા. ૮-૩-૨૦૦૯ના મળેલી પ્રતિનિધિ સભા આ બંધારણને સુધારા વધારા સાથે મંજૂર કરે છે. આ બંધારણ રવિવાર, તા. ૮-૩-૨૦૦૯ના પ્રતિનિધિ અધિવેશનના બહાલ કરવામાં આવેલ છે અને જાહેર અધિવેશનમાં જાહેર કરવામાં આવતા હવે તા. ૮-૩-૨૦૦૯થી તાત્કાલિક અસરથી બંધારણ અમલમાં આવશે. ફક્ત વર્તમાન પદાધિકારીઓ તેમ જ અધિવેશન સભાના ગામ મહાજનોએ મોકલાવેલ પ્રતિનિધિસભ્યો અને કારોબારી સભાના સભ્યો યથાવત (જેમ છે તેમ) વર્તમાન કાર્યકાળ (તા. ૧૩-૮-૨૦૦૬ થી તા. ૧૩-૮-૨૦૧૧) સુધી હોકા પર રહેશે. ત્યાર બાદ જાહેર થનારી ચૂંટણી પ્રક્રિયા નવા બંધારણ (જે તા. ૮-૩-૨૦૦૯થી અમલમાં આવનાર બંધારણ)માં નક્કી મુજબ કરવામાં આવશે.

હરાવ મુકનાર: શ્રી લક્ષ્મીચંદ પોપટલાલ ચરલા - શ્રી ચોવીસી મહાજનના પ્રમુખશ્રી

હરાવનેટેકોઆપનાર: શ્રી તલકશી જેસંગ પતાઇ (ગડા) - ઉપપ્રમુખશ્રી

શ્રી છગનભાઈ શીવજી નંદુ - ઉપપ્રમુખશ્રી

શ્રી શાંતિલાલ જુઠાલાલ સતરા - મંત્રીશ્રી